

Bryssel den 10 juni 2022
(OR. en)

10126/22

RECH 371
TELECOM 267
COMPET 491
IND 227
MI 468
EDUC 245

LÄGESRAPPORT

---

från: Rådets generalsekretariat

av den: 10 juni 2022

till: Delegationerna

Föreg. dok. nr: 9515/22

Ärende: Bedömning av forskning och genomförande av öppen vetenskap
– Rådets slutsatser (antagna den 10 juni 2022)

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om bedömning av forskning och genomförande av öppen vetenskap, som antogs av rådet vid dess 3877:e möte den 10 juni 2022.

**RÅDETS SLUTSATSER OM BEDÖMNING AV FORSKNING OCH GENOMFÖRANDE
AV ÖPPEN VETENSKAP**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD,

SOM ERINRAR OM

- sina slutsatser från maj 2016 om övergången till ett öppet vetenskapssystem¹, där man konstaterade att öppen vetenskap har potential att öka vetenskapens kvalitet, effekter och nytta och påskynda utvecklingen av kunskap genom att göra den pålitligare, effektivare och precisare, mer begriplig för samhället och mer anpassad till samhällsutmaningar, och där man uppmuntrade till att vidareutveckla bedömningen av vetenskaplig kvalitet,
- sina slutsatser från december 2020² om det nya europeiska forskningsområdet, där man betonade att öppen forskning spelar en avgörande roll när det gäller att främja forskningens och innovationens påverkan, kvalitet, effektivitet, transparens och integritet, uppmuntrade kommissionen, medlemsstaterna och berörda parter att stödja och tillämpa praxis för öppen forskning i sina belönings- och utvärderingssystem för forskning, forskare och institutioner, och konstaterade att bibliodiversitet (litteraturens mångfald och spridning), flerspråkighet och erkännande av alla vetenskapliga resultat är relevanta inslag i en politik om öppen forskning inom ramen för det europeiska forskningsområdet,
- sina slutsatser av den 28 maj 2021 om en fördjupning av det europeiska forskningsområdet: att skapa attraktiva och hållbara karriärer och arbetsvillkor för forskare och göra kompetenscirkulation till ett faktum³, där man underströk svårigheterna med nuvarande belönings- och bedömningsmetoder, uppmanade medlemsstaterna, kommissionen och organisationer som bedriver och finansierar forskning att arbeta i riktning mot en reform av dessa metoder och underströk att de bör utvecklas mot en mer kvalitativ bedömning,

---

¹ 9526/16.
² 13567/20.
³ 9138/21.

- rådets rekommendation (EU) 2021/2122 av den 26 november 2021 om en pakt för forskning och innovation i Europa⁴, där medlemsstaterna rekommenderas att tillämpa principen om strävan efter spetskompetens på forskningsbedömningssystemet och belöna kvalitet i enlighet med detta, och där det fastställs ett prioriterat insatsområde för det europeiska forskningsområdet som stöder och belönar en kultur för verkligt öppen vetenskap i hela unionen,
  - sina slutsatser av den 26 november 2021 om den framtida styrningen av det europeiska forskningsområdet⁵, särskilt den politiska agendan för det europeiska forskningsområdet 2022–2024, som anger en katalog över frivilliga åtgärder inom det europeiska forskningsområdet i syfte att bidra till de prioriterade områden som fastställs i rådets rekommendation om en pakt för forskning och innovation i Europa,
1. NOTERAR rekommendationerna i kommissionens rekommendation (EU) 2018/790 av den 25 april 2018 om tillgång till och bevarande av vetenskaplig information⁶, slutrapporten från Europeiska kommissionens rådgivande grupp ”den öppna forskningsplattformen” *Progress on Open Science: Towards a shared research knowledge system* (inte översatt till svenska)⁷, ERAC ‘Triangle Task Force’ guideline paper on ‘Research evaluation in a context of Open Science and gender equality’ (inte översatt till svenska)⁸, där flera rekommendationer fastställs om utvärderingssystem för forskning, samt UNESCO Recommendation on Open Science (inte översatt till svenska) från november 2021, där en reform av forskningsbedömningssystemet rekommenderas⁹, samt resultatet av samrådet med berörda parter i enlighet med kommissionens sonderingsrapport *Towards a reform of the research assessment system* (inte översatt till svenska)¹⁰,

---

⁴ EUT L 431, 2.12.2021, s. 1.

⁵ 14308/21.

⁶ EUT L 134, 31.5.2018, s. 12.

⁷ [Progress on open science - Publications Office of the EU \(europa.eu\)](https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/120121)

⁸ 1201/21.

⁹ [UNESCO Recommendation on Open Science - UNESCO Digital Library](https://www.unesco.org/en/digital-library/recommendation-on-open-science)

¹⁰ Towards a reform of the research assessment system: scoping report - <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/36ebb96c-50c5-11ec-91ac-01aa75ed71a1/language-en>

2. KONSTATERAR att man för att påskynda genomförandet och effekterna av politik och praxis för öppen vetenskap i hela Europa måste vidta åtgärder för att gå i riktning mot en förnyad strategi för forskningsbedömning, inbegripet incitaments- och belöningssystem, införa en europeisk strategi i enlighet med pakten för forskning och innovation i Europa och stärka kapaciteten för akademisk publicering och akademisk kommunikation om alla forskningsresultat, och vid behov uppmuntra användning av flerspråkighet i syfte att mer allmänt informera om europeiska forskningsresultat,

I. Reform av forskningsbedömningssystemen i Europa

3. ÄR MEDVETET OM att forskningsbedömningssystemen bör fokusera på kvalitet och effekter och ERINRAR OM att de nuvarande forskningsbedömningssystemen i dagsläget ofta är alltför inriktade på användningen av vissa kvantitativa tidskrifts- och publikationsbaserade indikatorer och utvärderingen av ett snävt urval forskningsresultat, ANSER att en sådan strategi kan inverka negativt på forskningskvalitet, reproducerbarhet och integritet, BETONAR att forskningsbedömningar bör omfatta andra forskningsresultat och forskningsprocesser och främja tidigt kunskapsutbyte och samarbete med målet att påskynda genomförandet av politik och praxis för öppen vetenskap,
4. UNDERSTRYKER att även om många organisationer som finansierar och bedriver forskning, liksom forskningsbedömningsmyndigheter, vidtar åtgärder för att förbättra sitt sätt att bedöma forskning och forskare, är förändringarna fortfarande långsamma, ojämna och fragmenterade i Europa, och UPPREPAR därför att det föreligger ett behov av att gå vidare i en samordnad insats för att reformera de olika forskningsbedömningssystemen och praxis för forskning, forskare, forskarlag och institutioner i syfte att förbättra deras kvalitet, öppenhet, resultat och effekter, BETONAR vidare att tillämpningen av principer för öppen vetenskap bör belönas på lämpligt sätt under forskarnas karriärer,

5. BETONAR att en sådan gemensam strategi måste utformas på ett inkluderande och kollektivt sätt, eftersom många aktörer på olika nivåer berörs, och FRAMHÅLLER att ett europeiskt initiativ kan underlätta samordningen av ändringar av forskningsbedömningssystemen, med beaktande av specifika nationella förhållanden och de olika forskningsdisciplinernas särdrag,
6. BETONAR att omvandlingen av forskningsbedömningssystem bör omfatta en bedömning av enskilda forskare, forskarlag, forskningsorganisationer och högre utbildningsanstalter samt av forskningsinfrastrukturer, forskningsresultat och forskningsprojekt, och att det är viktigt att undvika motstridigheter mellan de olika bedömningsnivåerna,
7. KONSTATERAR att principen om kollegial granskning av forskningsbedömningar spelar en viktig roll för tillförlitlig vetenskap och vetenskaplig spetskompetens och att forskarna själva fungerar som granskare och utvärderare i många sammanhang, UNDERSTRYKER att forskarna själva bör stå i centrum för denna utveckling, eftersom det är av yttersta vikt att de stöder och genomför de förbättrade principerna för forskningsbedömning och att de får lämplig utbildning för denna uppgift, så att forskarsamhället kan anta förändringarna på bred front, ANSER i detta sammanhang att forskare i alla skeden av karriären bör spela en aktiv roll i den förnyade strategin för forskningsbedömning och i tillämpningen av principer och praxis för öppen vetenskap,
8. FÖRESLÅR att utvecklingen av forskningsbedömningssystem i Europa ska vägledas av följande principer, med respekt för forskningsinstitutionernas självständighet och den vetenskapliga forskningens frihet samt mångfalden av nationella förhållanden och forskningsdiscipliner, och med beaktande av deras överensstämmelse med internationella initiativ:
  - a) Att övergå till en mer balanserad strategi mellan kvantitativ och kvalitativ utvärdering av forskning, genom att stärka de kvalitativa indikatorerna för forskningsbedömning och samtidigt utveckla en ansvarsfull användning av kvantitativa indikatorer.

- b) Att erkänna alla former av forsknings- och innovationsresultat samt processer på dessa områden, exempelvis dataset, programvara, koder, metoder, protokoll och patent, och inte enbart publikationer; BETONAR att data bör vara sökbara, tillgängliga, kompatibla och möjliga att vidareutnyttja, i enlighet med Fairprinciperna,
  - c) Att beakta olika karriärvägar och all forsknings- och innovationsverksamhet, däribland mentorskap, ledande roller, entreprenörskap, datahantering, undervisning, kunskapsutnyttjande, samarbete mellan industrin och den akademiska världen samt stöd till evidensbaserat beslutsfattande och samverkan med samhället, inbegripet medborgarforskning och allmänhetens engagemang.
  - d) Att beakta särdragen hos de olika forskningsdisciplinerna, som omfattar allt från grundforskning till tillämpad forskning, forskarkarriärernas olika skeden och forskningsinstitutionernas uppdrag.
  - e) Att säkerställa att etik och integritet ges högsta prioritet och inte äventyras av motincitament.
  - f) Att säkerställa mångfald och jämställdhet och aktivt främja kvinnor inom vetenskap.
9. VÄLKOMNAR det europeiska initiativ genom vilket en dialog har inletts med berörda parter på europeisk nivå för att samla in synpunkter på forskningsbedömningssystem, och som har som mål att underlätta inrättandet av en bred koalition av intressenter som är villiga att på frivillig basis utveckla och genomföra förändringar, genom en överenskommelse om att främja konkreta åtgärder i syfte att reformera forskningsbedömningssystemen,
10. NOTERAR utropet *Paris call on research assessment* (inte översatt till svenska), som offentliggjordes i samband med den europeiska konferensen om öppen vetenskap i februari 2022¹¹, där alla berörda parter uppmanas att delta i koalitionen,

---

¹¹ [Paris Call – OSEC 2022](#)

11. UPPMANAR medlemsstaterna att främja en reform av forskningsbedömningssystemet på nationell och regional nivå i nära samarbete med forskare, samtidigt som forskningsorganisationernas självständighet respekteras, på grundval av ovannämnda principer,
12. UPPMANAR medlemsstaterna att uppmuntra forskningsfinansiärer, forskningsbedömningsmyndigheter, universitet och andra relevanta högre utbildningsanstalter, forsknings- och teknikorganisationer samt institutioner som utför bedömningsuppgifter att ansluta sig till det europeiska initiativet och främja lämplig vägledning och lämpligt stöd på nationell nivå,
13. ERKÄNNER behovet av att säkerställa utbyte av bästa praxis på europeisk och nationell nivå för att genomföra ändringar av forskningsbedömningssystemen, och UPPMANAR kommissionen att tillsammans med medlemsstaterna analysera de rättsliga och administrativa hindren på EU-nivå samt på nationell och transnationell nivå för ett förnyat forskningsbedömningssystem, föreslå åtgärder för att undanröja identifierade hinder och stödja utbyte av praxis och ömsesidigt lärande på europeisk nivå,
14. UPPMANAR medlemsstaterna, kommissionen och berörda parter att främja oberoende, öppenhet, reproducerbarhet och transparens när det gäller de uppgifter och kriterier som krävs för forskningsbedömning och för fastställande av forskningens effekter, ANSER att data och bibliografiska databaser som används för forskningsbedömning i princip bör vara öppet tillgängliga och att verktyg och tekniska system bör möjliggöra transparens,
15. ANSER att europeiska universitetsallianser och andra berörda parter skulle kunna fungera som en testbädd för omvandlingen av forskningsbedömningssystem, UPPMUNTRAR dem att inleda pilotprojekt för att på frivillig basis fastställa bedömningsförfaranden i linje med ovannämnda principer, UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att i detta syfte främja ramvillkor till stöd för relevanta intressenter, däribland europeiska universitetsallianser,

16. BETONAR att omvandlingen av forskningsbedömningssystemen är en viktig del av forskarkretsens attraktionskraft och UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att inkludera principer för forskningsbedömning i utvecklingen av den europeiska ramen för forskarkretsen, översynen av den europeiska stadgan för forskare och uppförandekoden för rekrytering av forskare samt det framtida inrättandet av en kompetensplattform för det europeiska forskningsområdet,

II. Europeisk strategi och kapacitet för akademisk publicering och akademisk kommunikation

17. UNDERSTRYKER att det ligger i de europeiska medborgarnas och den europeiska ekonomins intresse att säkerställa en öppen och konkurrenskraftig marknad som gör det möjligt för privata företag, däribland små och medelstora företag, samt offentligt finansierade organisationer, såsom universitet, forskningsorganisationer och akademiska sammanslutningar, att bidra till och dra nytta av ett gemensamt forskningskunskapssystem, UPPMANAR kommissionen att arbeta för att förbättra regelverket så att det möjliggör obehindrad tillgång till och återanvändning av offentligt finansierade forskningsresultat, publikationer och data för forskningsändamål och minimerar den administrativa bördan för forskningsinfrastrukturer och forskningstjänster,
18. UNDERSTRYKER att covid-19-krisen har lyft fram fördelarna med öppen vetenskap och omedelbar öppen tillgång till forskningspublikationer, vilket gör det möjligt att snabbare kontrollera kvaliteten på dessa och ytterligare öka förutsättningarna för öppen tillgång, något som har varit avgörande för den snabba krishanteringen genom att nya forskningsresultat snabbt blivit tillgängliga för att bekämpa sjukdomen, ÄR MEDVETET OM att krisen även har lyft fram fördelarna med större tillgång till forskningsdata på grundval av Fairprinciperna,

19. NOTERAR med oro den ekonomiska bördan för forskningsinstituten och medlemsstaterna till följd av de allt större utgifterna för tillgång till vetenskapliga publikationer och för publicering med öppen tillgång och NOTERAR i detta sammanhang de strategier som syftar till att begränsa utgifterna, såsom de åtgärder som i det avseendet vidtagits av Coalition S och Open APC, och som syftar till att säkerställa transparens samt rättvisa och lika villkor i avtalen med förläggare,
20. UNDERSTRYKER att det är av största vikt för unionen och dess medlemsstater att fastställa en gemensam strategi med gemensamma principer för akademisk publicering och akademisk kommunikation, eftersom detta är en fråga om kunskapsutveckling, kunskapsspridning, suveränitet och korrekt användning av offentliga medel, och att unionen och medlemsstaterna måste utveckla sin kapacitet för akademisk publicering i lämplig samordning med alla befintliga och framtida offentliga och privata intressenter på detta område, samtidigt som man tar hänsyn till de särskilda utmaningarna inom varje vetenskapsgren, inbegripet humaniora och samhällsvetenskap,
21. VÄLKOMNAR inrättandet av Open Research Europe, den publikationsplattform med öppen tillgång som inrättats av kommissionen, samt liknande plattformar och universitetsförlag med öppen tillgång som inrättats av både offentliga och privata forskningsfinansiärer inom och utanför EU, samt särskilda forskningsinfrastrukturer såsom OpenAIRE (*Open Access Infrastructure for Research in Europe* – infrastruktur för öppen tillgång till forskning i Europa) och OPERAS (*Open scholarly communication in the European Research Area for social sciences and humanities* – öppen akademisk kommunikation inom det europeiska forskningsområdet för samhällsvetenskap och humaniora), UPPMANAR medlemsstaterna och forskningsfinansiärerna att överväga att ansluta sig till initiativet Open Research Europe för att förbättra dess kvalitet och attraktionskraft eller, om det inte är möjligt, överväga att vid behov inrätta egna publikationsplattformar med öppen tillgång,

22. UNDERSTRYKER att mångfalden av affärsmodeller för tidskrifter och plattformar med öppen tillgång bör uppmuntras, ANSER att författare till forskningspublikationer eller deras institutioner bör behålla tillräckliga immateriella rättigheter för att säkerställa öppen tillgång, vilket medför att spridningen, utnyttjandet och återanvändningen av resultat blir mer omfattande och därigenom ger en rättvisare balans i affärsmodellerna för publicering, BETONAR att abonnemangsavgifter och avgifter för publicering med öppen tillgång, när sådana tillämpas, bör vara transparenta och stå i proportion till publiceringstjänsterna, ANSER att publiceringen av forskningsresultat bör baseras på en bedömning av deras kvalitet och att man bör komma tillrätta med eventuella snedvridningar, bland annat på grund av utgiftskapacitet, på forskar- eller organisationsnivå, och UPPMANAR kommissionen att ta itu med detta,
23. UPPMANAR kommissionen att tillsammans med medlemsstaterna övervaka utvecklingen av och mångfalden inom vetenskaplig publicering i Europa samt praxis och kostnader för akademiska publikationer, inbegripet transparensen när det gäller faktureringskostnader, inventera och dela befintlig bästa praxis som utvecklats på nationell nivå och, när så är möjligt, offentliggöra dessa resultat, och UPPMUNTRAR i detta syfte medlemsstaterna eller, i förekommande fall, forskningsorganisationerna att i samarbete med kommissionen vidta konkreta åtgärder mot spridningen av otillräckligt transparenta avtalsarrangemang i sina kontakter med förläggare,
24. ANSER att viss praxis inom öppen vetenskap, såsom öppen kollegial granskning och tidig publicering av förhandstryck, är mycket lovande men medför utmaningar och bör uppmuntras ytterligare inom en enhetlig ram och baseras på stränga principer och förfaranden när det gäller integriteten, eftersom detta möjliggör snabbare spridning av forskningsresultat och snabbare kontroll av kvaliteten på dessa,
25. NOTERAR i detta sammanhang behovet av att öka forskningsresultatens reproducerbarhet eftersom det bidrar till högre kvalitet, effektivare forskningsprocesser, mer tillförlitliga resultat, effektivare omvandling till innovationer och högre avkastning på investeringar i forskning samt till främjandet av allmänhetens förtroende för vetenskapen och ett evidensbaserat beslutsfattande,

26. NOTERAR Eracs rekommendationer¹² om öppen vetenskap och integritet, inbegripet frågan om praxis när det gäller förhandstryck, och UPPMANAR medlemsstaterna att stödja forskningsorganisationerna i utarbetandet av enhetliga riktlinjer i denna fråga,

III. Utveckling av flerspråkighet för europeiska vetenskapliga publikationer

27. BETONAR att ett av huvudmålen för öppen vetenskap är att öka de vetenskapliga forskningsresultatens spridning och genomslagskraft, KONSTATERAR att engelska har blivit lingua franca för det internationella vetenskapliga samarbetet över gränserna och för kommunikationen i stora delar av forskarvärlden, ANSER att det kan krävas särskilda publiceringsformat som är skrivna på ett mindre tekniskt språk för att nå ut till en icke-akademisk publik, och ÄR MEDVETET OM flerspråkighetens viktiga roll för den vetenskapliga kommunikationen med samhället, särskilt på nationell och regional nivå, VÄLKOMNAR i detta avseende initiativ för att främja flerspråkighet, såsom Helsingforsinitiativet för flerspråkighet i vetenskaplig kommunikation¹³,
28. NOTERAR att det i samband med covid-19-krisen var av största vikt att ha tillgång till nya och tillförlitliga forskningsresultat, och att tillgången till dessa nya kunskaper på olika europeiska språk kan bidra till att öka spridningen av forskningsresultat i medierna samt bland offentliga och privata organisationer, yrkespersoner inom den offentliga och privata sektorn och allmänheten,
29. HÅLLER MED OM att frivillig spridning av vetenskapliga publikationer på mer än ett språk inte bör vara de enskilda forskarnas ansvar eller stå i strid med forskarnas sedvänjor och traditioner eller med behovet av att publicera på vissa språk beroende på ämnesområde,

---

¹² Dok. 1207/21.

¹³ *Helsingforsinitiativet för flerspråkighet i vetenskaplig kommunikation, 2019* – <https://www.helsinki-initiative.org/sv>

30. VÄLKOMNAR den senaste tidens lovande utveckling på området för automatisk översättning tack vare framstegen med artificiell intelligens och ANSER att halvautomatisk översättning av vetenskapliga publikationer inom Europa kan ha stor potential när det gäller att skapa marknader för denna nya teknik och att det också är en viktig fråga om suveränitet,
  31. UPPMANAR kommissionen och medlemsstaterna att på frivillig grund experimentera med flerspråkighet,
  32. UPPMANAR kommissionen att före utgången av 2023 informera rådet om de framsteg som gjorts med de tre avsnitten i dessa slutsatser, i syfte att vid behov kunna bedöma behovet av ytterligare åtgärder,
-